



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

51. De quibusdam dubijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

tricipata solutione, quales sunt merces lanarum: non enim aliter mercatores possunt eas habere, nisi anticipando solutionem, qua pastores possunt pascere oves, & expensas suas facere. In his pretium iustum est sumendum à tempore solutionis, non à tempore, quo lanæ traduntur. Hoc tamen non licet in alijs mercibus, nisi in his, quæ aliter contractari nequeunt.

De quibusdam dubijs.

CAPVT LI.

Dubium vnum occurrit, an liceat, cum res credito venditur, supra iustum pretium exigere lucrum cessans, ratione pecuniæ numeraræ: verbi gratia, est mercator vendens suas merces, quæ valent centum, si venderet numerata pecunia, exponeret negotiationi centum hæc, & lucraretur plura, an liceat exigere ab emptore illa centum, quæ merces valent, & lucrum cessans? Anton. 2. part. titul. 1. capit. 8. §. 2. omnino negat, sed putat esse vsuram. Soto libr. 6. quæstion. 4. articuli. dubitat; tamen inclinatur in partem Anton. at Richardus & Caietanus, quos ipse citat, tenent licitum esse. Mihi videtur, cum distinctione procedendum. Aut enim venditor sponte vendit sua, aut rogatus ab emptore, cum alijs ipse habeat emptores, qui emant numerata pecunia, modo priori non licet, posteriori vero licitum est: nam tunc videtur iam damnum emergens, cum iste posset merces numerato vendere, damnum autem emergens, vt superius diximus, potest exigi.

Aliud dubium est, an liceat supra istud pretium exigere aliquid ab emptore, ratione periculi, cui exponuntur merces, cum credito venduntur, certior enim habetur pecunia præsens, quam futura. Medina C. de restitutione, quæstion. 38. tenet licitum esse. Conrad. verò, quæstion. 59. de contract. & Soto, loco citato, negant. Concedunt quidem posse exigi aliquid ratione expensarum, quando timentur dictæ expensæ probabiliter futuræ; vt, qui vendit homini solito non soluere, quin prius coram Iudice sepè compareat, potest vltra pretium mercium aliquid exigere, ratione periculi probabilis expensarum: tamen propter nudum periculum, quod in ipso credito est, non licet. Hoc mihi videtur securius, & tenendum; nam

aliàs

alias aperiretur porta ad vsuras: posset enim tunc in omni mutuo aliquid exigi, ratione periculi talis; & tunc vsura fieri, consequeretur intentum.

De emptione cum pacto retrouendendi.

CAPVT LII.

Quarta radix, unde oritur fraus in emptione, & reuentione, est, cum res non simpliciter venditur, aut emitur: puta, cum sic venditur, quod obligatur emptor, quod suam accipiat pecuniam, iterum reuendere rem venditori, & hic contractus dicitur emptio, seu reuentione cum pacto retrouendendi, & licitus est ex se, & solet etiam apponi conditio, nisi intra sex, vel tot annos venditor redimat, sit emptio omnino: & hoc etiam licitum est. Res autem sic emptio minus valet, quam cum emitur simpliciter, & sine pacto: nam emitur res cum tali onere, quamuis minus sit istud onus, cum apponitur predicta conditio, ut redimatur intra tot annos, alias redimi non possit. Ad iustitiam huius contractus duo exiguntur.

Vnum est, ut qui emit, intentionem habeat emendi; nam alias esset vsura, & mutuum virtuale cum lucro: nam accipit capitale postea, & lucrum rei emptæ: & maxime cognoscitur intentio emendi, cum ob necessitatem fit. Aliqui etiam volentes vilius emere, quia non aliter possunt, tali vruntur contractu; hic autem in immobilibus fit rebus, ut domibus, vineis, &c.

Alterum est, ut, cum reuentione fit, non plus accipiat venditor, quam fuit, quod ei datum fuit. His stantibus duobus, non est fraus in huiusmodi contractu.

De negotiatione.

CAPVT LIII.

Negotiatio quaedam emptio est: est enim emptio ad reuentionem rei inuariatæ ordinata. Emere enim ad reuendum, est negotiari, non quocumque modo: nam alii emunt rem, sed non, ut emunt, vendunt, sed mu-

tando